

DOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

2012 YILI HAKKÂRİ İLİNDE MEYVECİLİK VE SEBZECİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI

SIKÇA SORULAN SORULAR – I

1.Soru: Yaklaşık olarak 20 dekar ekili yonca ve diğer zirai faaliyetlerde kullanılan arazim mevcuttur. Arazilerim hazineye ait olup, kırk altı (46) yıldır benim zilyedimde bulunmaktadır. Hakkâri İlinde, Ajansınızdan destek almak suretiyle meyvecilik yapmak istiyorum. Hazineye ait ve zilyedimde bulunan arazilerin Hazineden kiralanması suretiyle başvuru yapabilir miyim?

Cevap: Başvuru Rehberinin 2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler başlığının altındaki Sözleşme Sırasında Sunulması Gereken Belgeler bölümünün 4. maddesinde belirtildiği gibi Sözleşme aşamasında bahçe ya da sera kurulacak arazilerin tapu kaydı ya da kiralama yoluyla tesis kurulacak araziler için en az 10 yıl süreli kira sözleşmesi istenmektedir. Programa başvuru yapmanızda bir engel bulunmamakla birlikte arazi kira bedelleri proje bütçesinde uygun maliyet olarak gösterilememektedir. Bununla beraber, söz konusu araziyle ilgili olarak T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yonca desteğinden faydalanmakta iseniz, projenizin başarılı bulunması halinde sözleşme aşamasında yonca desteği olarak aldığınız tutarın proje uygulaması dönemine isabet eden kısmının T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na iade edildiğinin ya da söz konusu döneme isabet eden kısmın alınmadığının ÇKS kaydıyla belgelenmesi istenecektir.

2.Soru: Traktör alımı uygun maliyet midir?

Cevap: Başvuru Rehberi Bölüm 2.1.3 Maliyetlerin Uygunluğu: destekten karşılanabilecek maliyetler bölümünde belirtildiği üzere piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet satın alma maliyetleri uygun maliyetlerdir. Ancak, Ajansımızca sağlanan desteklerin aynı faaliyet alanlarında sağlanan ulusal düzeydeki desteklerle uyumunu teminen ve mükerrerliği önlemek amacıyla traktör alımı maliyetleri uygun maliyet olarak kabul edilmemektedir.

3.Soru: Toprak ve su analiz raporunu nereden alabiliriz?

Cevap: Toprak analizini tarımsal desteklemelerde yetkili laboratuvarlarda yaptırmanız gerekmektedir. Bölgemizde Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak-Bitki Analiz Laboratuvarı, Hakkari-Yüksekova Ziraat Odası, Bitlis Ahlat Ziraat Odası ve Van Ziraat Odası Toprak-Bitki Analiz Laboratuvarları yetkili laboratuvarlardır. Bunların dışında, tarımsal desteklemelerde yetkili özel laboratuvarlarda da toprak analizi yaptırılabilir. Su analizi ise Devlet Su İşleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri'nin Gıda Kontrol laboratuvarları ve yetkilendirilmiş gıda laboratuvarlarında yaptırılabilir.

4.Soru: Meyve bahçesi ve sera kurulumu için şart koşulan sırasıyla 12 dönüm ve 2 dönüm arazinin tek parsel olması zorunlu mudur?

Cevap: Proje uygulanacak arazinin tek tapulu olması ya da tek parselden oluşması zorunlu değildir. Ancak, asgari arazi büyüklüğü şartının sağlanabilmesi için projenin uygulanacağı arazilerin birbirine bitişik – kesintisiz – olması gerekmektedir. Proje uygulanacak arazilerin birden fazla parselden oluşması ve farklı kişilerin mülkiyetinde olması durumunda, ortaklı proje başvurusunda bulunmak mümkündür.

5.Soru: Yonca desteği alan kişiler bu programdan faydalanabilecek mi?

Cevap: T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yonca desteğinden faydalananlardan, projelerinin başarılı bulunması halinde sözleşme aşamasında yonca desteği olarak aldıkları tutarın proje uygulaması dönemine isabet eden kısmının T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na iade edildiğinin ya da söz konusu döneme isabet eden kısmın alınmadığının ÇKS kaydıyla belgelenmesi istenecektir.

6.Soru: Başka bir destek alan kişi, kurum ve kuruluşların proje sunabilmeleri için hâlihazırda alıyor oldukları destekleri proje sunarken mi iptal ettirmeleri gerekiyor?

Cevap: Hâlihazırda tarımsal desteklerden faydalıyor olmak başvuruda bulunmaya engel değildir. Ancak, sunulan projenin değerlendirme sonucunda başarılı bulunması durumunda, başvuru sahibinin aynı arazi ile ilgili olarak faydalanmakta olduğu diğer tarımsal desteklerini iptal ettirmesi istenecektir.

7.Soru: Arazi satın alımı ve kirası uygun maliyet midir?

Cevap: Arazi satın alımı ve kiralaması uygun maliyet değildir.

8.Soru: Toprak su analizi uygun maliyet midir?

Cevap: Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri uygun maliyet olarak kabul edilmemektedir. Ancak, destek miktarının %2'sini geçmemek şartıyla, proje hazırlanmasına yönelik temin edilen danışmanlık hizmetlerinden doğan maliyetler bu kuralın istisnasıdır. Projenizi hazırlamak için danışmanlık hizmetlerinden faydalıyorsanız, söz konusu analizlerin danışmanlık şirketince temin edilmesi mümkündür.

9.Soru: Bahçe çiti yapımı, işçilik, su sondajı, su deposu, sulama sistemi kurulumu maliyetleri uygun maliyetler midir?

Cevap: Meyve bahçesi veya sera kurulumu için yapılması gereken faaliyetlerden, alınacak makine ekipmanlardan veya hizmetlerden doğan tüm maliyetler uygun maliyettir. Söz konusu maliyetlerin türüne göre proje bütçesinin ilgili kalemlerinde bütçelenmesi gerekmektedir.

10.Soru: Mutlaka tek çeşit sebze ve meyve üretimine yönelik projeler sunulması mı gerekmektedir?

Cevap: Destek programı kapsamında kapama (tek çeşit) meyve bahçelerinin desteklenmesi şart değildir, ancak önceliklidir. Nitekim, teknik ve mali değerlendirme kriterlerinde, projenizin teklif çağrısının öncelikleriyle ilgililiğine ilişkin değerlendirmeden tam puan almasının koşulu olarak **kapama** meyve bahçesi kurulması önceliğine uyması gerektiği belirtilmektedir. Bununla birlikte, birden fazla meyve çeşidinin üretileceği bahçelere yönelik projeler de, uygulama alanının 20 dönümden fazla olması durumunda, söz konusu kriterden tam puan alabilecektir. Sebze serası kurulumuna yönelik projelerde ise, ürün çeşidi sayısına ilişkin herhangi bir öncelik ya da değerlendirme kriteri mevcut değildir.

11.Soru: Alınan makine teçhizatın KDV muafiyeti var mı?

Cevap: Projeniz kapsamında satın alacağınız makine ve ekipmanda KDV muafiyeti yoktur. Bu nedenle, proje bütçenizi hazırlarken KDV dahil maliyetleri bütçelemeye özellikle dikkat etmeniz gerekmektedir. Zira, projenizin başarılı olması durumunda, talep ettiğiniz mali destek tutarının artırılması sonradan artırılması kesinlikle mümkün değildir.

12. Soru: Ceviz üretimine yönelik projeler uygun mudur?

Cevap: Ceviz ağaçları yarı bodur olmasa da sertifikalı ve bölgenin iklim, toprak özelliklerine uygun fidan türleri olduğu sürece ceviz bahçelerinin kurulması program kapsamında uygun projedir. Bu sadece ceviz için geçerlidir. Diğer meyve türlerinde sadece yarı bodur fide alımı uygundur.